

406. Nieuwe ideeën (6)

1. Faeröerders wonen op de Schapeneilanden. Het farnasol behoort tot de sesquiterpenen. In het Goereese wonen heel wat farizeese mensen. Een farcicale klucht zit vol farcen. Is dat familie-roseservies gesneuveld? En die familie-verteschaal dan? De families Flodder en Doorsnee hebben weinig gemeen. De farouche mannenverslindster was ontembaar. Het Duitse carnaval wordt ook wel fasching genoemd. Een faun is een bos- en veldgod der Romeinen. We doen het faventibus astris, onder een gunstig gesternte. Faute d'argent moeten we het er maar mee doen, faute de mieux. Het boek telde twaalf fascikels. Fausses couches zijn miskramen. Het fauvisme is naar 'fauves' (wilde dieren) genoemd. Een fashionista is een vrouw die de laatste mode op de voet volgt. Mag je haar ook een fashionvictim (Jaarboek 2008) noemen? De belhamel, aanvoerder, heet ook wel fax et tuba.

2. Lobbyen is een kwestie van stroopsmeren en featherbedding. Feedingfrenzyhonger is nauwelijks te stillen. De felnationalistische fedajien met hun felrode sjerpen waren felomstreden. De foto's van het felgeteisterde [VD: lemma 'fel'] gebouw waren felbegeerd. Anders gezegd: de foto's van het erg geteisterde gebouw waren erg begeerd. De felliniachtige fellowtraveller was een felle jan, die pochte (opschepte) over zijn neef, een fellah, een Egyptische landbouwer. De feelgoodfactor is een onmisbaar ingrediënt van de feelgoodfilm. In een viool kan een f-gat zitten. Sommigen noemen dit fezzen, anderen tarboesjen. Fettuccine is lintpasta. Fêtes galantes zijn schilderijen. Het festivalweidegebeuren leek wel een fête champêtre. Feta etend en elkaars ferrounières bewonderend, passeerden ze de hoop fernambukhout, terwijl de fenneken in het donker wegvluchtten. De begaafde feniksdichter wist zelfs weg met het fenylmethylketon (acetofenon). Het symbool voor femtometer is fm.

3. Het ethyl derivaat fenacetine helpt tegen hoofdpijn en koorts. Een fenakistiscoop is een apparaat met spleten. De (het) feng shui is uit China afkomstige kunst. Het fenotype is een soort kruising tussen genetische aanleg en milieufactoren. Hij had een fijnbesneden gezicht, maar was verder grofgebouwd. Zijn zuster is grof gesponnen en los gedraaid. Een spreuk zegt het al: fiat justitia (et) pereat mundus (het recht moet zijn loop hebben, al vergaat de wereld erbij). De fichedoos was leeg. Een fichuutje is een halsdoek. Bevat dit boek fictie of non-fictie? Op de fiësta fietsten de fietsgekke fietssters langs het cricketveld, alwaar hun eega's fieldden. Fierljeppen doen ze in Friesland. Fijiërs betalen fijnchemicaliën met Fijidollars. De gemeenteraad werd helemaal buitenspel gezet. Het (de) naan is Indiaas brood. Veel Neolatijnse uitdrukkingen behoren tot het Nieuwlatijn.

4. De voortvluchtige zou in het nabijgelegen Mali of het verafgelegen China zijn. Napi's zijn eetbare knollen uit de yamswortelfamilie. Kan een nargileh ook als vredespijp (calumet) dienen? Is dat een nataal dan wel een post- of prenataal probleem? Wordt het weer pappen en nathouden? Kom je de nasibal en -schijf als nasi-ingrediënten tegen in nasiproducten als nasi goreng en nasi rames? Hij is een crack in nat-in-nat schilderen. Zijn bompa was ooit nationaalsocialist. Ik heb in Suriname gestudeerd en ben ex-Natin'er (Natuurtechnisch Instituut). Ik ben zelfs nog kandidaat-voorzitter geweest van de Nationale Assemblee. Native speakers zijn voor anderstaligen de beste docenten in hun moedertaal (hier worden niet bedoeld geluidsboxen). Het spannende jongensboek ging over de Navajo-indianen. Je mag zowel 'Nauw van Calais' als 'Nauw van Kales' (GB) schrijven. Bedoeld wordt dan de Straat van Dover.

5. De inkomsten werden naar avenant (navenant) verdeeld. Met navy truien heb je vanzelf een navylook. De NAVO-eenheid vertrok van de NAVO-basis. Hij bestudeert de Nederduitse dialecten (dus niet het Hoogduits). Veel Neder-Duitse gebruiken zijn verloren gegaan. In nazi-Duitsland was veel naziagressie, zo ervoeren de nazi-jagers. De neanderthalers leefden heel lang geleden. Hier is nederwiet populair. Op de Nederlandse Antillen wonen Nederlands-Antillianen. Het neekamp voerde een neecampagne om ja-stemmers om te turnen tot nee-stemmers (let op: geen neezeggers!) en zo een nee-uitslag te creëren. Ligt Nedersaksen in de buurt van Noord-Rijnland-Westfalen? Wat is dit een negorij, zeg!

6. De neg(ge) is de zelfkant. Werd in de negerhut van Oom Tom Negerengels gesproken? Neofyten en neofieten zijn respectievelijk (!) planten en nieuwbekeerden. Het Nengre was de slaventaal in Suriname. Het zou uit een Ollie B. Bommelstrip kunnen komen: goedemorgen commissaris Bulle Bas, ik ben Beun de Haas, woon in Nergenshuizen en ben een beunhaas, al zeg ik het zelf. De commissaris sprak vervolgens heer Bommel aan: "Heer Bommel, wat is je naam?" De netsuke [nèt-skuh] is de gordelknoop. Deze berekening is volgens het netto-nettotraject. Volgt deze e-mail geheel de nettiquette (netetiquette)? Is een netenkam een nisskakam? Mijn neus-keelholte voelt verre van senang. Hij is een neuswijze wijsneus. In de niet-Engelstalige literatuur kwam ik de niet-euclidische meetkunde niet tegen. Het newtoniaanse zwaartekrachtbegrip is heel klassiek. Het no-nonsensebeleid sloeg aan.

7. Het niet-alledaagse nietapparaat – een soort nietpistool – niette voortreffelijk. Het Nieuwe Testament spreekt van nieuwgeborenen. Dat raadslid is toch nieuwgekozen, nietwaar? Wat houdt de nietscheaanse leer nu werkelijk in? Nijlpaard, (-)krokodil en (-)reiger kom je in Egypte tegen. Een nikab is een gezichtssluier. In het no-cure-no-paycontract was geen no-claimkorting voorzien. Hij was op tijd aan het NMBS-station: noblesse oblige. Wat is de nom de plume van die schrijver op non-activiteit ook alweer? De nomadenstam was de bovenliggende partij. De nonvlinder vloog non-stop van het rupsennestje naar de dennenboom. Een non sequitur is een niet-geoorloofde gevolgtrekking. Nondedju, wat een kloteweer! De noni is een vrucht met lekker sap. Het achtergrondkoor bestond uit een aantal non-descripte figuren. Bij de Noordkaap vind je regelmatig voorbijzwemmende noordkapers.

8. Een no-showstudent komt nooit op het toneel. Het normen-en-waardendebat gaat over ons normenstelsel en onze waardebeleving. Met floss kun je je tanden flossen, een vloszijden leeswijzer kun je in een boek leggen en het vlossig uiteinde van sigaren wordt ook wel flos genoemd. En vergeet vooral niet: flos caducus (vergankelijke bloei), flos ipse (een bloeiend jong meisje) en flos juvenum (flos juventutis: de bloem der jeugd). De fullprof, een fullback, kreeg een free kick. Zijn ene broer doet aan freefight, de andere scoorde met kaarten een full house. De groente was fijngesneden, om niet te zeggen zeer fijn gesneden. Het fijnstofbesluit betreft fijn stof. Het was een feit, dat hij fijt had. De sikhs zijn monotheïstisch georiënteerd. Hoe komt het Bargoense filippie (tienguldenstuk) aan zijn naam? Waarom kan een filhelleen niet in een modern symfonieorkest spelen? Glansgaren heet in het Frans meestal fil d'écosse.

9. Mag ik een filetje? Ja, wat wilt u: filet americain, filet mignon of filet d'anvers? Hoe ze het fixen weet ik niet, maar die junks fixen wel viermaal per week. De fil-à-fil is een bepaald soort weefsel. Fijtedalen zijn gekonfijte dadels. De fikh (Jaarboek 2007) is de jurisprudentie van de sharia, de islamitische wetgeving. Er is vanmiddag thé complet. Geef mijn portie maar aan Fikkie. OK, maar er zijn meer honden die Fikkie heten: welke dus? In Bijbelse tijden kon je in Palestina naar de Filistijnen gaan. Ook een film-noirregisseur is een filmmaker: hij doet aan film maken. Ik fitnes en daarna eet ik altijd fish-and-chips. De fiscaal jurist was ook fiscaal-economisch en fiscaaltechnisch behoorlijk onderlegd. De fischer-tropschsynthese is een bepaald chemisch proces. De first lady vroeg een second opinion. Dat leidde tot een gedegen en langdurig secondopiniononderzoek naar de vermeende kwaal waaraan zij lijdt.

10. Ze moet gedacht hebben: first things first. Stort de fiolen van je toorn maar rustig uit! Met een beetje fingerspitzengefühl is de finishing touch snel aangebracht, ben je gefinisht en is het dus finito. Een Lord Wanhoop moet de uitdrukking 'finis Poloniae' kennen. In Syrië vond door Iran een zekere finlandisering plaats. Zelfs binnen een coterie kun je nog een fine fleur hebben. Met chaplinhoed op speelde hij een ongeëvenaarde Chaplinvertolking. In een fin de siècle wordt vaak een fin-de-sièclegevoel gecreëerd. Vandaag zijn er drie returnmatchen.

Rein Leentfaar m.m.v. Hans Bliet